

MØTEREFERAT

Møtet gjaldt:	Fellesmøte melom KFU og brukerorganisasjonene
Dato:	8.nov. 2016
Tidsrom:	18.00-20.30
Sted:	Rådhuset
Til stede:	Se egen liste
Referent:	Ole Kristian Lundereng
Kopi til:	

Program

Kl. 18.00	Arbeidet med universell utforming av gater, offentlige rom og holdeplasser i Trondheim
Kl. 19.00	PAUSE
Kl. 19.30	Svar på innmeldte spørsmål
Kl. 20.30	Avslutning

Deltakere

Løvik	Marte	KFU
Ottesen	Håvard R.	KFU
Moan	Elizabeth B.	KFU
Lien	Børre	KFU
Løkken	Liv M.	KFU
Johnsen	Gry M.L.	KFU
Jacobsen	John	KFU
Strand	Britt E.	KFU
Pettersen	Knut O.	KFU
Roos	Eirik	Rådmannens fagstab
Wevang	Jan R.	Rådmannens fagstab
Dale	Solveig	Rådmannens fagstab
Kjenstad	Rune	Rådmannens fagstab
Berg-Hansen	Solfrid	LHL Heimdal/Saupstad
Skjager	Per J.	Landsforb. for kombinert syns- og hørselshemmede/døvblinde
Schawland	Rigmor	Trondheim lokallag av Norges Blindeforbund
Johnsen	Steinar	Norsk forbund for utviklingshemmede Trondheim
Braadland	Nina	Norsk forbund for utviklingshemmede Trondheim
Kvernes	Eli	Norsk forbund for utviklingshemmede Trondheim
Skarlo	Bernt	Norsk forbund for utviklingshemmede Trondheim
Dyrnes	Lars A.	Sør-Trøndelag Parkinsonforening
Skauge	Astrid N.	Sør-Trøndelag Parkinsonforening
Hamdard	Zina	Landsforbundet for utviklingshemmede og pårørende
Sandnes	Reidar	Landsforbundet for utviklingshemmede og pårørende
Skjetne	Magne	FFO
Dragsnes	Kari	Norges Handikapforbund Trondheim
Vik	Asbjørn	Norges Handikapforbund Trondheim
Wiken	Terje	Mental Helse Trondheim

Antonsen	Dag Ø.	Mental Helse Trondheim
Mandahl	Kristian	ADHD Norge Sør-Trøndelag
Lambertsen	Gunnbjørg	Landsforeningen for polioskadde Trøndelag
Solem	Tore	Trondheim Døveforening
Kristiansen	Karl O	Trondheim Døveforening
Pettersen	Jon	Trondheim Døveforening
Fremstad	Solveig	Trondheim Døveforening
Lindqvist	Julia	Autismeforeningen i Norge, Sør-Trøndelag fylkeslag
Jørgensen	Sverre	Autismeforeningen i Norge, Sør-Trøndelag fylkeslag
Kvam	Bård I.	Autismeforeningen i Norge, Sør-Trøndelag fylkeslag
Nilssen	Karin	Autismeforeningen i Norge, Sør-Trøndelag fylkeslag
Stene	Kirsten H.	Sør-Trøndelag Smerteforening.

1. Arbeidet med universell utforming av gater, offentlige rom og holdeplasser i Trondheim

Solveig Dale fra Byplankontoret orienterte om arbeidet med universell utforming av gater og offentlige rom i Trondheim. Hun viste til hvilke prinsipper som ligger til grunn for arbeidet.

Sissel Hovin fra Kommunalteknikk orienterte om tilpasning av gatemiljø og tiltak for å sikre framkommelighet for funksjonshemmede.

Ivar Arne Devik fra Miljøpakken orienterte om innføringen av superbuss og om utformingen av holdeplasser.

Oppfølgingsspørsmål fra deltakerne:

- Brukerrepresentasjon ift. disse prosessene?
- Sitteplassene på Torget?
- Hvordan blir superbussen innvendig, få sitteplasser?
- Redusert antall holdeplasser? Tilførselsårer til holdeplasser? Hva gjøres mellom holdeplassene, altså standard på tilførselsårene?
- utfordringer ved holdeplassen ved Prinsen krysset.
- Hvordan sikre gående fra å bli syklet ned?

2. Innmeldte spørsmål

1. LHL Saupstad/Heimdal

- Støvproblemer og superbuss.
Ivar Arne Devik fra Miljøpakken besvarte spørsmålet.

2. NFU

- FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne
Sigmund Knudsen fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet:

Norsk Forbund for Utviklingshemmede er skuffet over at gruppen utviklingshemmede ikke er nevnt i forslag til planstrategi. Planen En bedre hverdag for alle er ikke nevnt i planoversikten. Det er positivt at NFU er blant de 20 som har levert merknader under det offentlige ettersynet til planstrategien. Som kjent er planstrategien et dokument som skal avklare utfordringer og prioritere planarbeid i bystyreperioden. Planstrategien skal videreføres i en ny kommuneplanens samfunnsdel, dersom bystyret vedtar dette i desember. I endelig forslag til planstrategi har Rådmannen tatt inn omtale av utviklingshemmede både i saksframlegget og i

planstrategien, sammen med andre grupper i kap 5.3 den inkluderende byen, personer med særlig behov for tilrettelegging. Den store gruppen av yngre funksjonshemmede, hvor utviklingshemmede utgjør et antall opp mot 600 av totalt ca 1000 personer, er avhengig av kommunal bistand til de fleste av dagliglivets gjøremål, enten i form av vedtak om brukerstyrt personlig assistent, eller direktebistand på grunnlag av helse- og omsorgstiltak. Bystyret behandlet i juni 2015 Strategisk plan for utviklingshemmede 2015 -2018, En bedre hverdag for alle (sak 86/15). Bystyret vedtok mål og strategier slik de fremstår i planen. Rådmannen legger denne planen og vedtaket til grunn, og anser at det ikke er nødvendig med en revidering av denne nå.

- Tilsynsordninger for funksjonshemmede barn/unge.
Jan Roger Wevang fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet.
- Stenging av skoler og barnehager i ferier, ved planleggingsdager og lignende.
Jan Roger Wevang fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet.

Oppfølgingsspørsmål fra deltakerne:

- Planleggingsdager er ofte ikke klar før langt ut i skoleåret
- Hva er standard ift. tidspunktet for å søke
- Hvorfor skyver TK ansvaret over på rektor på vgs. Det er kommunen som har ansvaret selv om ungdommen har fylt 18 år.

- VTA og VTAO – Varig tilrettelagt arbeid.

Erlend Ellefsen fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet;

Fra NAV's presentasjon i KFU 07.06.16:

- *Det er NAV kontoret som søker inn til VTA tiltaket*
- *NAV har pr. i dag ca. 50 brukere på venteliste for VTA plass i skjermet sektor.*
- *Når en ansatt i en VTA plass slutter meldes dette til NAV. Tildeling av plass er da bl.a. avhengig av;*
 - a. Er dette en bedrift / arbeidsgiver bruker kan tenke seg å jobbe hos?*
 - b. Er det ledighet på en avdeling / oppgave bruker har mulighet for å utføre / kan tenke seg å jobbe med?*

Nytt i høst: NAV har opprettet 28 nye VTA- o plasser i Trondheim. Disse er fordelt til Nav kontorene og jobbes med å finne kandidater til. TK vet ikke hvor mange utviklingshemmede som venter på VTA plass. Den enkelte saksbehandler kjenner saken rundt sine klienter / brukere.

Oppfølgingsspørsmål fra deltakerne:

- Utfordringene med at det nesten ikke finnes tilrettelagte arbeidsplasser. Svært få timer med arbeid.

3. NHF

- Behovet for helhetlig parkeringsplan for HC-parkering.

Marte Løvik fra KFU besvarte spørsmålet.

Skriftlig svar fra kommunaldirektør Einar Aassved Hansen ble mottatt etter møtet:

Det er satt ned en prosjektgruppe i regi av Trondheim Parkering som skal se særskilt på ny parkeringsforskrift kapittel 10 hvor parkering for forflytningshemmede er omhandlet. I tillegg følger vedlagt prosjektgruppens statusrapport 2. Prosjektet skal være avsluttet 31.12.2016.

Prosjektet har følgende hovedmål:

- *Tilegne seg nok kunnskap om forskriften, samt sørge for at øvrige i organisasjonen får den samme kunnskapen*
- *Sørge for at oppdraget fra Formannskapet blir utført og ny foreskrift blir etterlevd*

Trondheim Parkering vil kunne delta i møter med Handicapforbundet om det er ønskelig fra forbundets side.

4. Mental Helse Trondheim

- Fastlegeordningen

Eirik Roos fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet;

Trondheim kommune vurderer at en god fastlegetjeneste er en viktig forutsetning for at Trondheim kommune skal kunne yte gode og tilpassede helse- og omsorgstjenester til sine innbyggere. Det er gjort nasjonale evalueringer og forskningsundersøkelser på effekten av fastlegetjenesten som alle viser at befolkningen stort sett er godt fornøyd med tjenesten. Trondheim kommune er ikke kjent med at det er planlagt nye nasjonale eller lokale evalueringer av fastlegeordningen. Noen fastlegekontor har selv gjennomført godkjente brukerundersøkelser på sitt legekontor. Fastlegekontorene oppfordres til å gjennomføre slike brukerundersøkelser fra helsedirektoratet og fra kommunen. Trondheim kommune har et overordnet ansvar for kvaliteten i fastlegeordningen. I dag ivaretar kommunen dette ansvaret ved å rekruttere fastleger med god kompetanse, ved å inngå avtaler med fastlegene om god tjenestelevering, ved å ivareta god dialog med fastlegene og bidra til å utvikle god samhandling mellom fastlegene og kommunen. Fastlegeordningen er en pasientrettighetsreform som gir pasientene rett til å velge sin egen fastlege. Det innebærer at pasienter kan velge en ny fastlege dersom pasienter opplever at relasjonen til fastlegen ikke blir tilfredsstillende. Før en slik bytting skjer anbefaler vi at man gir tilbakemelding til fastlegen på hva man kan tenke seg annerledes i relasjonen med fastlegen. Enhet for legetjenester er den enhet i kommunen som skal motta klager på fastleger og meldinger om avvik i fastlegetjenesten. Klager og avvik behandles i dialog med de tillitsvalgte for fastlegene og den enkelte fastlege.

Oppfølgingsspørsmål fra deltakerne:

- Hva kan TK gjøre for å sikre kvaliteten. Hvilke retningslinjer og normer finnes foreks. når det gjelder antall pasienter pr. lege.

- Kommunal saksgang

Eirik Roos fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet;

Trondheim kommune har rutiner, jmf. kommunens Kvalitetssystem som ligger i Kvalitetet: Rådmannen har ansvaret for at kommunens egne råd får politiske saker til behandling før saken fremmes til behandling i formannskapet eller bystyret, dvs. at rådmannen skal innhente og innarbeide uttalelsene fra rådene i saksframlegget før rådmannen oversender ferdig sak til formannskapet/bystyret. Saken skal altså ikke sendes samtidig til rådene og formannskapet/bystyret. Egen rutine:

” Utarbeidelse av saker til kommunale råd - Hvordan oversendes saker til de kommunale rådene? Det er derfor to typer saker som rådmannen kan fremme for de kommunale rådene:

- *INNHEMING AV SYNSPUNKTER/DRØFTING. Dette er saker rådmannen fremmer for rådene som en del av prosessen knyttet til utarbeidelse av en politisk sak. Rådmannen kan be om at rådene behandler et tema flere ganger i løpet av prosessen for å innhente synspunkter fra rådene. Rådmannen kan fremme saker om det samme tema til ett eller til flere av rådene. Disse uttalelsene/synspunktene tar rådmannen med seg inn i arbeidet med utarbeidelsen av den politiske saken. Når du ønsker at rådet/rådene skal diskutere en sak eller komme med synspunkter til en sak i en tidlig fase av saksutredningen, tar du kontakt direkte med Bystyresekretariatet eller med rådmannens kontaktperson for det enkelte råd.*

- *RÅDETS FORMELLE UTTALELSE/HØRING AV POLITISKE SAKER. Selv om en sak har vært til behandling i ett råd/flere råd, som en del av arbeidet med utarbeidelsen av saken, skal rådmannen også fremme den "ferdige" politiske saken for rådene til uttalelse/høring. Dette gjelder selvfølgelig også for "ferdige" saker som ikke tidligere har vært til behandling i rådene."*

Oppfølgingsspørsmål:

- Hvordan sikre at det ikke er feil i saksutredningene til rådmannen
 - Hvordan sikre at brukere som påpeker feil blir tatt på alvor
- Brukermedvirkning
Eirik Roos fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet;
Rådmannen har nylig fremmet sak om plan for psykisk helse og rus 2017-2020, hvor ett av fire hovedmål er om Brukermedvirkning; dvs. "Brukere opplever reell medvirkning i utforming av tjenester og innhold og "Gjennomføre erfaringer med erfaringskonsulenter i tjenestene". Brukermedvirkning er en lovfestet rettighet og er dermed ikke noe tjenesteapparatet kan velge å forholde seg til eller ikke. Samtidig har brukermedvirkning en egenverdi, en terapeutisk verdi og er et virkemiddel for å forbedre og kvalitetssikre tjenestene. Brukermedvirkning innebærer at brukeren betraktes som en likeverdig partner i diskusjoner og beslutninger som angår hans eller hennes problem. Brukermedvirkning krever at tjenesteutøverne ikke er forutinntatte, har fordommer eller fastlåste syn på personer eller grupper, noe som kan påvirke valg av tilbud. Gjennom brukermedvirkning får tjenestene økt kunnskap om brukerens situasjon, ønsker og behov, fordommer og stereotyper motarbeides, og enkeltpersoner og grupper får større innflytelse og handlingsrom. Det skal gjennomføres flere tiltak i kommende 4 års periode for å sikre at ord blir til handling gjennom:
 - *Opprette brukerpanel for enhet for psykisk helse og rus*
 - *Samarbeid med Mental helse Ungdom om tiltaket "En som lytter", hvor personer med brukererfaring kan motta erfaringer fra personen etter samtale med psykologstudent.*
 - *Tilsette erfaringskonsulenter i kommunale tjenester*
 - *Opprette Mottaks- og opplærings-senter(MO-senter) for personer med rus og psykisk lidelser – gi rask hjelp til personer som ønsker endring (koordinere tjenester og event henviser til spesialisthelsetjenesten).*
 - *Ansatte i psykisk helse og rus gis opplæring i begrepet "Recovery" som er brukermedvirkning i praksis og er et faglig perspektiv som tar utgangspunkt i at bedring er en sosial og personlig prosess hvor målet er at den enkelte kan leve et meningsfullt liv til tross for de begrensningene problemet kan forårsake. Myndiggjøring og gjenvinning av kontroll over eget liv er sentrale elementer i bedringsprosessen. Relasjonen mellom bruker og tjenesteutøver må preges av likeverdighet, åpenhet, ærlighet og tillit.*

Videre:

Drøfte tjenesteutvikling med enhetenes Brukerråd. Invitere til felles møte med frivillige lag og organisasjoner for å utvikle samarbeid om tiltak.

5. Sør-Trøndelag Parkinsonforening: Trukket.

6. LUPE:

- Formidling av gruppeinformasjon til beboere i bofellesskap.
Erlend Ellefsen fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet.

Oppfølgingsspørsmål fra deltakerne:

- Mange gode fritidstilbud, men det svikter ofte når det gjelder informasjon og kommunikasjon. Dette er et stort problem. Hva kan man gjøre?

7. Autismeforeningen:

- Jobboppgaver til de som er på dagtilbud i BoA.

Erlend Ellefsen fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet;

Fra handlings og økonomiplan: Tilbudene forsøker å dekke den enkeltes behov for aktivisering innenfor tildelt økonomisk ramme. Selv om det er mindre produksjonsliknende aktivitet nå enn for noen år tilbake, er det fortsatt gode eksempler; Trondheim kommunes internpost, makulering, vedproduksjon og kantinedrift. Det produseres i tillegg en god del håndverksprodukter. Tilbudet i Østbyen bidrar i de interne tjenestene ved Ladesletta helse- og velferdssenter. I tillegg tilbys friluftsopplevelser, sosialt samvær og kontakt med dyr.

Videre (utfordringer): ikke alle bydelene kan ha "spesialiserte" tilbud. Det er lang ventetid for brukere som har søkt NAV om varig tilrettelagt arbeid (VTA) eller varig tilrettelagt arbeid i ordinær bedrift (VTA-O). Som en forberedelse til inntak i NAV, vil kommunen legge bedre til rette for aktivitetstilbud som kvalifiserer søkeren til VTA eller VTA-O, i samarbeid med NAV Sør-Trøndelag.

Foreslått tiltak: Fra aktivitet til arbeid

Rådmannen ønsker å få i gang en ordning med praksis i ordinære offentlige og private bedrifter for utviklingshemmede i aktivitetstilbud. Dette må foregå i tett samhandling med NAV. Intensjonen er at slike praksisplasser kan erstattes med varig tilrettelagt arbeid i ordinær bedrift (VTA-O). NAV Sør-Trøndelag har søkt om 40 nye VTA -plasser da spesielt Trondheim har lav dekning i forhold til de andre kommunene i Sør-Trøndelag. Rådmannen vil foreslå at det settes av en million kroner per år til dette arbeidet i perioden. Målgruppen er brukere av aktivitetstilbudene som har en arbeidsevne gitt riktig praksisplass eller arbeidsgiver. Kommunen er en stor og aktuell arbeidsgiver.

- Sprikende eller uklare svar, og manglende koordinering mellom instanser
Jan Roger Wevang fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet

8. Trondheim Døveforening:

- Behovet for arbeidsmarkedsbedrift / vernet bedrift for tegnspråklige i Trondheim
Eirik Roos fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet;

Behovet for arbeidsmarkedsbedrift / vernet bedrift for tegnspråklige i Trondheim. Rådmannen har lest grundig igjennom begrunnelsen for spørsmålet fra Trondheim Døveforening som viser til eksisterende Arbeidsmarkedsbedrifter i Trondheim og at disse ikke er egnet for alle som er døve. Det pekes på at integrerte tilbud blant hørende kan medførende ekskludering, mens segregerte tilbud der fellesspråket er tegnspråk fører til inkludering.

Trondheim kommune har i dag eierskap i to arbeidsmarkedsbedrifter; Prima A.S og Stavne KF. Å etablere en ny arbeidsmarkedsbedrift for døve og hørselshemmede kan ikke rådmannen ta stilling til nå, da finansieringen er svært uklar og usikker – rådmannen foreslår at henvendelsen fra Trondheim Døveforening rettes til politisk nivå, for eksempel ved et kortspørsmål i bystyret.

Dersom bystyret vedtar en slik utredning, vil rådmannen bidra til å utrede om det er et grunnlag for å etablere en egen Arbeidsmarkedsbedrift for døve og hørselshemmede.

Oppfølgingsspørsmål fra deltakerne:

- Hvorfor kommer ikke rådmannen til oss i døveforeninga og oppretter kontakt direkte og får saklige opplysninger
- Skoletilbud til døve og hørselshemmede barn.
Jan Roger Wevang fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet
- Et styrket språkmiljø i tegnspråkets hovedstad
Jan Roger Wevang fra rådmannens fagstab besvarte spørsmålet

Møtet ble hevet 20.30

Ole Kristian Lundereng
REF